

Celkový padělek německé celistvosti

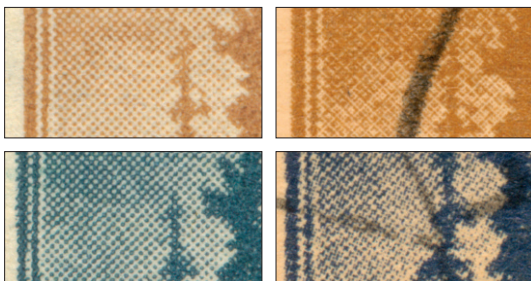
Že je v našem oboru třeba být neustále ve střehu potvrzuje i nedávná zkušenost s nabídkou příležitostné dopisnice vyplacené durynským aršíkem Vánoce 1945. Do aukce Profil ji přihlásil jeden zkušený mimo-pražský filatelistický obchodník. Na první pohled nebudila podezření, ale vzápětí po vydání aukčního katalogu upozornil člen Komise znalců SČF V. Dražan (mimo jiné odborník na některé východoněmecké poválečné emise), že může jít o padělek stejného druhu, s nímž se už ve své praxi dříve setkal. Podrobná prohlídka toto podezření potvrdila, a tak byl los stažen z nabídky (v katalogu zveřejněném na internetu už nebyl uveden).

Podívejme se nyní, jak tento poměrně nebezpečný padělek vlastně vypadá. Vzhledem k tomu, že u nás není snadné opatřit materiál pro srovnání samotné dopisnice, denního razítka či razítka adresního, soustředíme se na samotný aršík. Ten je v katalogu Michel veden v oddílu Sovětská zóna – Durynsko pod číslem Bl. 1t, a jako neupotřebený v nejlevnější variantě a s nálepkou má záznam 200 ME; bez lepu by tedy byl ještě výrazně levnější, řekněme tak 50 – 100 ME. Na celistvosti však má záznam 1.400 ME, a v dražší variantě dokonce ještě třikrát vyšší! Zdálo by se tedy, že pokud by někdo chtěl padělat celistvost, sáhl by po aršíku bez lepu (třeba i nějak poškozeném) – je jistě snadnější padělat otisk poštovního razítka, než celý čtyřbarevný zoubkovaný aršík.

V tomto případě to však bylo jinak. Padělatel použil celkový padělek aršíku, zhotovený ne zcela obvyklou metodou přímého tisku každé barvy zvlášť, a napodobit se pokusil i autoptický rastr jeho známek.

Původní aršík byl zhotoven knihtiskem, o čemž se můžeme přesvědčit při prohlídce ve zvětšení – okraje obrazu známek i okraje písmen nápisů jsou ohraničeny zřetelnou linkou, tzv. fuláží, tvořenou barvou vytlačenou deskou na okraj tisknoucí plochy, což je charakteristický znak tisku z výšky. Naproti tomu padělek byl zhotoven tiskem z plochy, takže typická fuláž chybí. Černý rámeček a nápisy kolem známek jsou v obou případech zhotoveny pérovým způsobem, tzn. jejich plocha je souvislá a netvoří ji rastr.

Obraz známek pravého aršíku je tvořen autotypickým rastrem složeným z jednotlivých bodů pravidelného tvaru a uspořádání, ve světlejších místech menších, v tmavších větších, které se v nejtmařejších místech slévají v souvislou plochu. Obraz známek padělaného aršíku je tvořen rastry jiného druhu – u hodnot 4 a 5 pf. je složen ze shluku nepravidelně uspořádaných skvrn většinou podlouhlého tvaru, u 3 pf. z bodů uspořádaných do čtverců.

Pravé

Padělané

Postavení známek na pravých aršíchcích je vůči sobě často mírně nepravidelné, což je důsledek tisku každé barvy zvlášť. Na zkoumaném padělaném aršíku jsou známky postaveny pravidelněji. Barva známek na padělaném aršíku je vystižena velmi dobře.

Papír padělaného aršíku je na denním světle značně podobný papíru aršíku pravého, zejména pokud jde o barvu – je obdobně tónovaný. V UV záření o vlnové délce 360 nm (modrá trubice) je však papír pravého aršíku zcela bez opticky aktivních přísad, zatímco zkoumaný padělek má papír se zjevnou opticky aktivní přísadou (oz).

U pravého aršíku udává katalog Michel druh a rozměr zoubkování jako řádkové 11, přeměřením kontrolního pravého aršíku jsme došli k rozměru Řz 10 3/4. Zkoumaný padělaný aršík má Řz o rozměru 10.

Se znalostí popsaných odlišností samozřejmě není těžké padělaný aršík rozpoznat. Současně je však třeba konstatovat, že bez nich působí padělaný aršík i celá dopisnice velmi věrohodně a jde tedy o padělek vyššího stupně nebezpečnosti. Shrnutí: Na velmi podobný papír byly věrně napodobeny čtyřmi barvami – a to každou zvlášť! - vtištěny relativně dobře napodobené známky i ostatní součásti obrazu aršíku. Zoubkování má sice o něco odlišný rozměr (což se ale na celistvosti neměří snadno), jeho provedení je však napodobeno zdařile. Nemůžeme se tedy divit, že Michel do svého katalogu k aršíku doplnil poznámku: **Pozor! Aršík 1t kupovat jen ověřený znalcem!**

František BENEŠ

Pravý

Padělek